RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 63.158/VR/3
van 18 mei 2018

over

een voorstel van Vlaams decreet ‘houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand (*Parl.St.* Vl.Parl.2017-18, nr. 1438/1)’

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Op 14 maart 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van dertig dagen verlengd tot vijfenveertig dagen[*] een advies te verstrekken over een voorstel van Vlaams decreet 'houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand (*Parl.St.*Vl.Parl.2017-18, nr. 1438/1)'.

Het voorstel is, wat de bevoegdheid betreft, door de verenigde kamers onderzocht op 24 april 2018. De verenigde kamers waren samengesteld uit Jacques JAUMOTTE, Voorzitter van de Raad van State, Jo BAERT en Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitters, Jan SMETS, Luc DETROUX en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, Sébastien VAN DROOGHENBROECK, Johan PUT en Marianne DONY, assessoren, en Bernadette VIGNERON en Astrid TRUYENS, griffiers.

Het voorstel is voor het overige door de derde kamer onderzocht op 17 april 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd en Frédéric VANNESTE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 mei 2018.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis.*

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORSTEL VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorstel van decreet strekt tot regeling van de opdrachten, de organisatie en de werking van de justitiehuizen, alsmede van de organisatie en de basisprincipes van de juridische eerstelijnsbijstand.

Wat betreft de justitiehuizen worden vooreerst de werkingsbeginselen, de doelstellingen en de opdrachten nader bepaald, wordt de organisatie geregeld, wordt een regeling betreffende het omgaan met persoonsgegevens en informatie uitgewerkt en worden een aantal principes inzake het omgaan met de justitiabelen omschreven. Voorts zijn ook bepalingen opgenomen inzake de samenwerking met andere actoren, de financiering, het toezicht en de klachtenregeling, het wetenschappelijk onderzoek en de evaluatie.

Ook wat betreft de juridische eerstelijnsbijstand worden de doelstellingen, de basisprincipes, de organisatie en het omgaan met persoonsgegevens geregeld. Daarnaast wordt voorzien in de subsidiëring van de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand en de vergoedingen voor advocaten die in die commissies werkzaam zijn, in de programmering ervan, wordt de mogelijkheid gecreëerd om projecten inzake juridische eerstelijnsbijstand op te zetten en wordt het toezicht op de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand georganiseerd.

BEVOEGDHEID

Verwerking persoonsgegevens

3. Het voorstel bevat tal van bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens en houdt aldus een beperking in van het recht op eerbiediging van het privéleven dat wordt gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet. Dat artikel luidt:

> “Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.
>
> De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht.”

[1] Aangezien het om een voorstel van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

In advies 61.267/AV[2] werd betreffende de bevoegdheidsverdeling die uit dit grondwetsartikel voortvloeit, onder meer het volgende opgemerkt:

"4.2. (…)

Artikel 24*quater*, dat artikel 22 geworden is, is in de Grondwet ingevoegd in 1994, nadat de gemeenschappen de bevoegdheid was opgedragen om decreten aan te nemen, en de gewesten om 'in artikel 134' van de Grondwet 'bedoelde regels' – zijnde, naargelang van het geval, decreten of ordonnanties – aan te nemen. Hieruit volgt dat de term 'wet' in artikel 22, eerste lid, van de Grondwet, aldus opgevat moet worden dat daarmee de federale wet bedoeld wordt, temeer wanneer men dat eerste lid vergelijkt met het volgende lid waarin er uitdrukkelijk sprake is van '[d]e wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel.'

4.3. Het Grondwettelijk Hof heeft de uitlegging van artikel 22 met betrekking tot de verdeling van de bevoegdheden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten nader toegelicht.

In zijn arresten nr. 50/2003 en 51/2003 van 30 april 2003, heeft het Hof het volgende geoordeeld:

'Weliswaar vloeit uit artikel 22, eerste lid, van de Grondwet voort dat enkel de federale wetgever kan bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht op de eerbiediging van het privé-leven en het gezinsleven kan worden beperkt, maar die bevoegdheid kan redelijkerwijze slechts betrekking hebben op de algemene beperkingen van dit recht, die van toepassing zijn op welke aangelegenheid ook.

Daarover anders oordelen zou betekenen dat bepaalde bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten zouden worden uitgehold. De omstandigheid dat een inmenging in het privé-leven en het gezinsleven het gevolg is van de regeling van een welbepaalde aan de decreetgever toegewezen aangelegenheid doet geen afbreuk aan diens bevoegdheid.'

In het verlengde van die rechtspraak heeft het Grondwettelijk Hof het volgende geoordeeld:

'(…) De bekendmaking van persoonsgegevens op een dergelijke algemene wijze houdt een inmenging in van het recht op eerbiediging van het privé-leven zoals gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet en bij de voormelde verdragsbepalingen.

Opdat een dergelijke inmenging toelaatbaar is, is vereist dat ze noodzakelijk is om een bepaald wettig doel te bereiken, hetgeen onder meer inhoudt dat een redelijk verband van evenredigheid moet bestaan tussen de gevolgen van de maatregel voor de betrokken persoon en de belangen van de gemeenschap.

(…) Bovendien dient de decreetgever rekening te houden met artikel 22, eerste lid, van de Grondwet, volgens hetwelk enkel de federale wetgever kan bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht op eerbiediging van het privé-leven en het gezinsleven kan worden beperkt.

[2] Adv.RvS 61.267/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/1, 110-113.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Weliswaar doet de omstandigheid dat een inmenging in het privé-leven het gevolg is van de regeling van een welbepaalde aan de decreetgever toegewezen aangelegenheid geen afbreuk aan diens bevoegdheid, maar de decreetgever is gehouden door de algemene federale regelgeving die als minimumregeling geldt in welke aangelegenheid ook. In zoverre de bestreden bepaling de publicatie beoogt van persoonsgegevens, impliceert dit dat de decreetgever gehouden is door de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.'

4.4. Los van de kwesties van de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus, oordeelt de afdeling Wetgeving van de Raad van State in het algemeen dat de wet van 8 december 1992 beschouwd moet worden als de basiswetgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, en dat de specifieke regelingen ter zake in dat kader moeten passen.

(…)

Toegepast op de samenhang van de regeling voor de verwerking van persoonsgegevens door een deelstaat met de federale wetgeving, die uitgaat van de wet van 8 december 1992, zijn die overwegingen als volgt door de afdeling Wetgeving van de Raad van State getransponeerd, bijvoorbeeld in advies 45.850/3, op 10 februari 2009 gegeven over een ontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 23 april 2009 'betreffende de profylaxe tegen overdraagbare ziekten[3]':

'5. De artikelen 4 en 5 van het ontwerp, die de verwerking van persoonsgegevens betreffen, houden een beperking in van het recht op eerbiediging van het privéleven, dat onder meer is gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (…) en artikel 17 van het Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten (…). Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof over dit artikel blijkt dat de federale wetgever bevoegd is voor de algemene regels inzake de beperking van het recht op eerbiediging van het privéleven en dat de gemeenschappen en de gewesten (*in casu* de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie die zijn bevoegdheden uitoefent bij wege van ordonnanties), in een aangelegenheid die tot hun bevoegdheid behoort, het recht op eerbiediging van het privéleven nader kunnen regelen, rekening houdend met de door de federale wetgever vastgestelde regels.

Dat betekent te dezen dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie op grond van haar materiële bevoegdheid inzake het gezondheidsbeleid bevoegd is om bijzondere bepalingen met betrekking tot de in het ontwerp bedoelde persoonsgegevens aan te nemen, maar dat zij daarbij gebonden is door de algemene bepalingen van de wet van 8 december 1992. De bepalingen van die wet zijn overigens rechtstreeks van toepassing op de in het ontwerp geregelde verwerking van persoonsgegevens, wat niet belet dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ze zou kunnen vervangen door concreter geformuleerde regels of door strengere regels.

(…)'."

[3] *Voetnoot 18 van adv.RvS 61.867/AV*: GwH 20 oktober 2004, nr. 162/2004, B.5.1. en B.5.2; 19 januari 2005, nr. 16/2005, B.5.1. en B.5.2. In dezelfde zin GwH 14 februari 2008, nr. 15/2008, B.21.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Uit wat voorafgaat vloeit voort dat de gemeenschappen en de gewesten niet vermogen de algemene regels die de federale wetgever, al dan niet ter uitvoering of omzetting van Europese regelgeving, heeft uitgevaardigd, in het raam van de regeling van de verwerking van persoonsgegevens door de justitiehuizen of de organen van juridische eerstelijnsbijstand te hernemen of te bevestigen en nog minder die regels te wijzigen of ervan af te wijken. Wel kunnen ze voor die instellingen specifieke regels uitvaardigen, waarbij evenwel geen afbreuk mag worden gedaan aan de op de betrokken aangelegenheid van toepassing zijnde algemene regels.

Thans wordt federale regelgeving voorbereid ter uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46EG (algemene verordening gegevensbescherming)' (hierna AVG) en, onder meer, ter omzetting van richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad' (hierna: richtlijn strafgegevens).[4] Aangezien deze regelgeving nog niet is tot stand gekomen, kan nog geen sluitend oordeel worden gevormd omtrent de conformiteit van een aantal bepalingen uit het voorstel met de algemene federale regels, en bijgevolg met de zo-even geschetste bevoegdheidsverdeling, noch overigens met het Europese Unierecht. De indieners van het voorstel zullen, inzonderheid wat betreft de artikelen 7, 8,[5] 9, 10, eerste lid,[6] en 40, tweede lid, van het voorstel, dienen na te gaan of deze bepalingen kunnen worden ingepast in de uit te vaardigen federale regels. Te dien einde kan worden aangeraden het voorliggende voorstel slechts doorgang te laten vinden nadat deze federale regels tot stand zijn gekomen.

4. Luidens het tweede lid van artikel 10 van het voorstel geldt het eerste lid van dit artikel met behoud van de toepassing van de federale regelgeving die strekt tot de omzetting van de richtlijn strafgegevens. Zoals *sub* 3 is opgemerkt, komt het de decreetgever niet toe de toepasselijkheid van de federale regelgeving te bevestigen. Het genoemde tweede lid dient derhalve te vervallen.

5. Artikel 13, 1°, van het voorstel bepaalt dat de justitiehuizen gebruik maken van het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon van wie de gegevens in het Rijksregister zijn opgenomen.

Het Rijksregister is een dienst van de federale overheid, die wordt geregeld bij de wet van 8 augustus 1983 'tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen'.

[4] Voorontwerp van wet 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens', waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 23 april 2018 advies 63.192/2 heeft uitgebracht.

[5] Dat artikel lijkt alvast noch in overeenstemming te zijn met artikel 39 van het in de vorige voetnoot genoemde voorontwerp, noch overigens met de Europese regelgeving (zie wat dat laatste betreft opmerking 23).

[6] Artikel 10, tweede lid, van het voorstel dient te worden weggelaten (zie opmerking 4).

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 8, eerste lid, van deze wet bepaalt dat de machtiging om het rijksregisternummer te gebruiken, wordt verleend door het Sectoraal Comité van het Rijksregister aan de overheden, de instellingen en de personen die zijn opgesomd in artikel 5, eerste lid, van dezelfde wet. De Koning kan evenwel gevallen bepalen waarin geen machtiging is vereist (artikel 8, tweede lid, van die wet). Bij het koninklijk besluit van 24 november 2010 'tot vastlegging van de gevallen waarin een machtiging tot gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister niet vereist is' is die vrijstelling verleend aan de overheden, de organen en de personen die ingevolge artikel 5, eerste lid, van dezelfde wet toegang hebben gekregen tot de informatiegegevens uit het Rijksregister.

De gemeenschappen zijn niet bevoegd om afbreuk te doen aan de zo-even in herinnering gebrachte bepalingen. Artikel 13, 1°, van het voorstel kan derhalve slechts doorgang vinden zo aan de justitiehuizen een machtiging is verleend tot gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister of zo zij met toepassing van de wet van 8 augustus 1983 daarvan vrijstelling hebben verkregen.

Justitiehuizen

6.1. Het voorstel bevat een aantal bepalingen omtrent de doelstellingen, de opdrachten en de werkingsprincipes van de justitiehuizen. In advies 59.000/1/3[7] werd onder meer het volgende opgemerkt betreffende de bevoegdheid van de gemeenschappen ter zake:

> "1.1. (…).
>
> Luidens artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen bevoegd voor de organisatie, de werking en de opdrachten van de justitiehuizen en van de bevoegde dienst die de uitwerking en de opvolging van het elektronisch toezicht verzekert. Niettemin bepaalt de federale overheid de opdrachten die de justitiehuizen of, in voorkomend geval, de andere diensten van de gemeenschappen die deze overnemen, uitoefenen in het raam van de gerechtelijke procedure of de uitvoering van gerechtelijke beslissingen.
>
> 1.2. In de toelichting bij het voorstel van bijzondere wet dat tot die bepaling heeft geleid, werd de bevoegdheid van de gemeenschappen als volgt omschreven:
>
> > 'Dit voorstel van bijzondere wet draagt aan de gemeenschappen de volledige bevoegdheid over om eigen regels uit te vaardigen inzake de organisatie en de werking van de justitiehuizen alsmede om hun opdrachten toe te kennen binnen hun bevoegdheden. Dit voorstel vertrouwt evenzeer de volledige bevoegdheid toe aan de gemeenschappen inzake de uitvoering van de opdrachten die aan de justitiehuizen worden toevertrouwd overeenkomstig inzonderheid artikel 2 van koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende de organisatie van de Dienst Justitiehuizen van het ministerie van Justitie van 13 juni 1999 en overeenkomstig artikel 1N, A2, van het bijvoegsel bij het ministerieel Besluit van 23 juni 1999 tot vastlegging van de basisrichtlijnen aan de justitiehuizen. Daartoe

[7] Adv.RvS 59.000/1/3 van 25 maart 2016 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 15 juli 2016 'houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin', *Parl.St.* Vl. Parl. 2015-16, 773/1.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

herstelt dit voorstel artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Zodoende kunnen ze de structuren bepalen waarbinnen deze opdrachten worden uitgevoerd. Die zijn, wat de uitvoering van de actuele opdrachten van de justitiehuizen betreft, tot nu toe bepaald in artikel 2N, A3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 23 juni 1999 tot vaststelling van de basisinstructies voor de justitiehuizen.

Bovendien zullen ze alle regels kunnen bepalen die betrekking hebben op de leiding, de samenstelling en, binnen de grenzen van hun territoriale bevoegdheden, van het ressort van de justitiehuizen, alsook de interne structuur en werking ervan die op dit moment bepaald worden in artikel 3N van de bijlage bij het ministerieel besluit van 23 juni 1999 tot vaststelling van de basisinstructies voor de justitiehuizen. De werking van het secretariaat van de probatiecommissie wordt eveneens overgeheveld naar de gemeenschappen.

Naast de ter beschikking gestelde financiële middelen voor de werking van het directoraat-generaal justitiehuizen, worden ook de subsidies die momenteel toegekend worden door het directoraat-generaal van de justitiehuizen in het kader van het koninklijk besluit van 17 december 2003 betreffende de subsidiëring van instellingen die voorzien in een gespecialiseerde begeleiding voor burgers die betrokken zijn in een gerechtelijke procedure, overgedragen aan de gemeenschappen.

Naast het vaststellen van de wijze waarop de opdrachten van de justitiehuizen zullen worden uitgeoefend, zullen de gemeenschappen ook eigen opdrachten kunnen toekennen aan de justitiehuizen in de aangelegenheden die onder hun materiële bevoegdheden vallen. Op die manier zullen ze bijvoorbeeld de slachtofferhulpdiensten van de gemeenschappen kunnen fuseren met de opvangdienst voor slachtoffers binnen de justitiehuizen en zodoende bevoegdheden inzake slachtofferhulp aan die laatste toekennen, of omgekeerd de huidige opdrachten van de justitiehuizen op het vlak van slachtofferopvang toekennen aan de slachtofferhulpdiensten van de gemeenschappen.'[8]

In diezelfde toelichting werden de aan de federale overheid voorbehouden aangelegenheden als volgt gepreciseerd:

'De Federale Staat blijft echter bevoegd voor de procedure die van toepassing is voor de rechtbanken[9] alsook voor de uitvoering van de gerechtelijke beslissingen en voor de strafuitvoering[10], hierin begrepen de bepaling van het justitiehuis dat territoriaal bevoegd is voor de uitvoering van de opdrachten die eronder vallen, op basis van de criteria die de staat vastlegt in de wet, de reglementaire bepalingen, de richtlijnen of de bestaande praktijken.

Aldus wijst de opdrachtgevende overheid op basis van de bestaande regels en praktijken het justitiehuis aan om de opdracht uit te voeren die ze het toevertrouwt indien in een gerechtelijk arrondissement meerdere justitiehuizen zijn gevestigd. Dit is eveneens het geval in de hypothese van een overdracht van een dossier tijdens de uitvoering van de opdracht. In een dergelijk geval, bijvoorbeeld

[8] *Voetnoot 64 van adv.RvS 59.000/1/3: Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 62-63.

[9] *Voetnoot 65 van adv.RvS 59.000/1/3: Voetnoot 1 op p. 63 van het aangehaalde stuk*: GWH, nr. 268/2004.

[10] *Voetnoot 66 van adv.RvS 59.000/1/3: Voetnoot 2 op p. 63 van het aangehaalde stuk*: GWH nr. 109/2006.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

in strafzaken, wijst de opdrachtgevende overheid een van de justitiehuizen van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfsplaats van de rechtzoekende aan.

Daaruit volgt dat de bepaling van de gevallen waarin een opdrachtgevende gerechtelijke of administratieve overheid de mogelijkheid heeft om een onderzoek te laten uitvoeren[11], in de vorm van een maatschappelijk onderzoek of een beknopt voorlichtingsrapport[12] of een persoon aan een controle te onderwerpen of een opleiding te doen volgen, deel zal blijven uitmaken van de bevoegdheid van de federale wetgever. De opstelling en de verzending van verslagen over de maatschappelijke onderzoeken en het verloop van de toezichts- en begeleidingsopdrachten zal evenwel behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen.

De justitiehuizen die in het kader van hun burgerlijke en strafrechtelijke opdrachten instaan voor de uitvoering van deze onderzoeken en deze controles of opleidingen, oefenen dus onontbeerlijke opdrachten uit voor de federale bevoegdheidsuitoefening. Door de uitvoering van deze informatie-, advies-, toezichts- en opleidingstaken nemen ze immers deel aan het tot stand brengen of aan de uitvoering van een gerechtelijke beslissing. Dat is ook het geval voor hun opdrachten inzake de opvang van de slachtoffers tijdens de verschillende fases van de juridische procedure.

Het is dus noodzakelijk dat de opdrachten die hun op dit ogenblik zijn toegekend door de Federale Staat in het kader van de gerechtelijke procedure of van de uitvoering van de gerechtelijke beslissingen, verder worden uitgeoefend door de justitiehuizen, die voortaan evenwel zullen afhangen van de gemeenschappen. Deze opdrachten maken het voorwerp uit van inzonderheid artikel 2 van het koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende organisatie van de Dienst Justitiehuizen van het ministerie van Justitie en van artikel 1N, A2 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 23 juni 1999 tot vaststelling van de basisinstructies voor de justitiehuizen.

Dat is de reden waarom, door de bevoegdheid voor de organisatie van de justitiehuizen aan de gemeenschappen toe te kennen, met inbegrip van de bevoegdheid om deze in organieke zin af te schaffen, dit voorstel van bijzondere wet evenwel niet tot doel heeft de gemeenschappen te machtigen de justitiehuizen in functionele zin eenzijdig af te schaffen, met name de door hen geleverde diensten. De gemeenschappen zullen hun bevoegdheid moeten uitoefenen met respect voor het evenredigheidsbeginsel, wat veronderstelt dat ze geen organisatie- of werkingsregels zullen kunnen vaststellen die de uitoefening door de Federale Staat van zijn eigen bevoegdheden onmogelijk of overdreven moeilijk zouden maken.

Om dezelfde redenen behoudt dit voorstel van bijzondere wet de bevoegdheid van de Federale Staat om de opdrachten te bepalen die de justitiehuizen uitoefenen in het kader van de gerechtelijke procedure of van de

[11] *Voetnoot 67 van adv.RvS 59.000/1/3:* V*oetnoot 3 op p. 63 van het aangehaalde stuk*: De Federale Staat blijft eveneens bevoegd om de inhoud van deze sociale enquête of van dit beknopt voorlichtingsrapport te bepalen (advies van de Raad van State nr. 42.060/2).

[12] *Voetnoot 68 van adv.RvS 59.000/1/3:* V*oetnoot 4 op p. 63 van het aangehaalde stuk*: Advies van de Raad van State, 28.495/4 en 28.496/4; GWH nr. 66/88, 10, B.1.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

uitvoering van de gerechtelijke beslissingen, met inbegrip van hun sensibiliserings- en ondersteuningsopdrachten.'[13]

Om de bevoegdheidsuitoefening inzake justitiehuizen, waarvoor zowel de gemeenschappen als de federale overheid ten dele bevoegd zijn, te coördineren, is bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 'met betrekking tot de Zesde Staatshervorming' artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aangevuld met een § 4*undecies*, luidend:

'De federale overheid en de gemeenschappen sluiten in ieder geval een samenwerkingsakkoord voor de uitoefening van de in artikel 5, § 1, III, tweede lid bedoelde opdrachten.'

Tegelijkertijd werd artikel 6, § 3*bis*, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 gewijzigd teneinde te voorzien in een overlegverplichting tussen de bevoegde overheden.

In de memorie van toelichting bij de voornoemde bijzondere wet van 6 januari 2014, werd de inhoud van dit verplichte samenwerkingsakkoord en het verplichte overleg als volgt gepreciseerd:

'De federale overheid en de desbetreffende gemeenschappen sluiten een Samenwerkingsakkoord inzake de uitoefening van de opdrachten die door de federale overheid zijn toevertrouwd aan de justitiehuizen over alle aspecten van de samenwerking, zowel naar kwaliteit, capaciteit en budgettaire implicaties, als inzake onder meer de organisatie van de overlegstructuren tussen de vertegenwoordigers van de opdrachtgevende overheden en van de justitiehuizen.

Dit akkoord moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van de huidige dienstverlening door de justitiehuizen behouden blijft.

Bovendien moet het akkoord ook ten minste het volgende organiseren:

- de informatiestroom tussen de verschillende actoren en de partners van de justitiehuizen die afhangen van de federale overheid (penitentiaire instellingen, openbaar ministerie, politie, strafuitvoeringsrechtbanken, enz.);

- de mechanismen voor het regelen van conflicten tussen de Federale Staat en de gemeenschappen (procedure en instantie die belast is met het beslechten van conflicten) in het kader van de uitvoering van de opdrachten die thans aan de gemeenschappen zijn toevertrouwd, alsook de opdrachten die hun in de toekomst door de federale overheid kunnen worden toevertrouwd;

- de samenwerkingsmodaliteiten tussen de justitiehuizen die onder verschillende gemeenschappen vallen.

Evenwel, alvorens de Federale Staat de opdrachten die kunnen worden uitgeoefend door de justitiehuizen wijzigt of uitbreidt, plegen de Federale Staat en de gemeenschappen overleg. Daartoe wijzigt artikel 28 van dit voorstel van bijzondere wet artikel 6, § 3*bis*, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.'[14]

In artikel 1, 3°, van het samenwerkingsakkoord van 17 december 2013 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap 'met betrekking tot de uitoefening van de opdrachten van de Justitiehuizen'

[13] *Voetnoot 69 van adv.RvS 59.000/1/3: Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 63-64.

[14] *Voetnoot 70 van adv.RvS 59.000/1/3: Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 64-65.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

wordt de door de federale overheid toegekende opdrachten van de justitiehuizen als volgt omschreven:

> ‘de opdrachten die de Justitiehuizen uitoefenen in het kader van de gerechtelijke procedure of de uitvoering van gerechtelijke beslissingen en die hen worden toevertrouwd door de federale instanties, zijnde de burgerrechtelijke opdrachten, de strafrechtelijke opdrachten, de penitentiaire opdrachten, het slachtofferonthaal en de eerstelijnswerking.
>
> In het bijzonder betreft het momenteel de opdrachten:
>
> - opgesomd in artikel 2 van het koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende de organisatie van de dienst Justitiehuizen van het ministerie van Justitie;
>
> - bedoeld in de artikelen 37*quater* en 37*quinquies* van het Strafwetboek;
>
> - omschreven in de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten’.

1.3. Uit wat voorafgaat blijkt dat de gemeenschappen bevoegd zijn voor 1° de organisatie van de justitiehuizen of van de diensten die in de plaats ervan komen, 2° de werking ervan, 3° het toevertrouwen, binnen het raam van de gemeenschapsbevoegdheden, van nieuwe opdrachten aan de justitiehuizen of aan de diensten die hen vervangen en, 4°, in afwijking van het verticaliteitsbeginsel, het uitvoeren van de opdrachten die door de federale wetgever aan de justitiehuizen zijn toegekend in het raam van een gerechtelijke procedure. Uit de parlementaire voorbereiding van de voornoemde bijzondere wet van 6 januari 2014 blijkt dat de gemeenschapsbevoegdheid “ook de subsidies [omvat] die (...) toegekend worden (...) in het kader van het koninklijk besluit van 17 december 2003”, waarvan gewag wordt gemaakt in de memorie van toelichting bij het voorliggende ontwerp. De federale overheid van zijn kant is enkel nog bevoegd om aan de justitiehuizen opdrachten toe te vertrouwen in het raam van een gerechtelijke procedure.

(…).”

Gelet hierop dient thans het volgende te worden opgemerkt.

6.2. In artikel 5, 1°, van het voorstel worden de federaal bepaalde opdrachten van de justitiehuizen omschreven. Het komt de decreetgever evenwel niet toe om te bepalen welke die opdrachten zijn of om te bepalen waaruit die opdrachten bestaan. Artikel 5, 1°, van het voorstel dient derhalve op een meer algemene en neutrale wijze te worden geredigeerd.

6.3. In artikel 6 van het voorstel wordt het werkgebied van de gedecentraliseerde diensten van de justitiehuizen bepaald. Behalve voor de gerechtelijke arrondissementen Brussel en Leuven stemt dit werkgebied overeen met de gebiedsomschrijvingen van de gerechtelijke arrondissementen. Voor de werkgebieden die overeenstemmen met de gerechtelijke arrondissementen Leuven en Brussel, wordt een enkel justitiehuis opgericht.

Er kan worden aanvaard dat het bepalen van het werkgebied van de justitiehuizen een aspect is van de “organisatie” van de justitiehuizen waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn. Gelet op het gegeven dat een groot deel van de opdrachten van de justitiehuizen door de federale overheid worden bepaald en op de verwevenheid met de gerechtelijke organisatie, is het

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

evenwel des te belangrijker dat bij de uitoefening van die bevoegdheid rekening wordt gehouden met het evenredigheidsbeginsel, wat veronderstelt dat de gemeenschappen geen organisatie- of werkingsregels vaststellen die de uitoefening door de federale overheid van zijn eigen bevoegdheden onmogelijk of overdreven moeilijk zou maken. Aangezien het werkingsgebied van de justitiehuizen samenvalt met het territoriale bevoegdheidsgebied van de gerechtelijke arrondissementen, op de gerechtelijke arrondissementen Brussel en Leuven na, waarvoor slechts in een enkel justitiehuis wordt voorzien, rijst op dit vlak geen probleem.

6.4. Overeenkomstig artikel 11, § 1, van het voorstel winnen de justitiehuizen informatie in, met het oog op het uitvoeren van een opdracht als vermeld in artikel 5, 1° en 2°, bij de daarin opgesomde entiteiten. Volgens artikel 11, § 2, eerste lid, van het voorstel stellen de actoren die een begeleiding, een omkadering of een behandeling aannemen in het kader van een opdracht als vermeld in artikel 5, 1°, daarover een verslag op ten behoeve van de justitiehuizen. Artikel 11, § 2, tweede lid, van het voorstel bepaalt wat er in het verslag minstens moet worden opgenomen (de daadwerkelijke aanwezigheid van de justitiabele op de gemaakte afspraken, de afwezigheden van de justitiabele die niet gerechtvaardigd zijn, de eenzijdige stopzetting van de begeleiding, de omkadering of de behandeling door de justitiabele, de situaties die een ernstig risico inhouden voor derden en, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief als de opgelegde begeleiding, omkadering of behandeling niet geschikt is of niet voldoet).

In zoverre het gaat om rapportage over federaal bepaalde taken, dient te worden opgemerkt dat, al is het uitvaardigen van regels inzake het opstellen van de verslagen van de justitiehuizen niet uitgesloten van de bevoegdheid van de gemeenschappen, die regels toch niet als gevolg mogen hebben dat de inhoud zelf van die opdrachten wordt bepaald of beïnvloed. Evenmin mogen die regels afbreuk doen aan de bevoegdheid van de federale overheid om de inhoud van de rapportage te bepalen wanneer die rapportage samenhangt met de essentiële bestanddelen van de inhoud van de door haar aan de justitiehuizen toevertrouwde opdrachten. In dat opzicht zou in artikel 11, § 1, van het voorstel beter worden bepaald dat *minstens* op de erin vermelde manieren informatie wordt ingewonnen.

6.5. In 4° en 5° van artikel 11, § 2, tweede lid, van het voorstel wordt bepaald dat in de verslagen die worden opgesteld door de actoren die een begeleiding, een omkadering of een behandeling aannemen in het raam van een opdracht als vermeld in artikel 5, 1°, van het voorstel, gewag wordt gemaakt van “situaties die een ernstig risico inhouden voor derden en, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief als de opgelegde begeleiding, omkadering of behandeling niet geschikt is of niet voldoet”. Deze zeer ruim geredigeerde bepalingen mogen niet zo worden gelezen dat de genoemde actoren wordt opgedragen zich in hun verslagen uit te spreken over vragen die geen uitstaans hebben met de opdrachten die door de federale overheid aan de justitiehuizen zijn toevertrouwd met toepassing van artikel 5, § 1, III, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. De redactie van de genoemde onderdelen van artikel 11, § 2, van het voorstel dient gelet hierop te worden aangepast.

6.6. Overeenkomstig artikel 20 van het voorstel kan de Vlaamse Regering nadere regels bepalen voor de rechtspositie van justitiabelen in hun relatie tot de justitiehuizen en tot de actoren, vermeld in artikel 22. Dit artikel 20 dient bevoegdheidsconform te worden gelezen. Dit wordt bevestigd in de toelichting bij het voorstel, waarin wordt benadrukt dat de Vlaamse

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Gemeenschap niet bevoegd is om de rechtspositie van de justitiabele in de gerechtelijke procedure te regelen en dat de mogelijkheid om zelf deelaspecten te regelen begrensd en beperkt is tot de rechtspositie van de justitiabelen in relatie tot de justitiehuizen en de actoren vermeld in artikel 22 van het voorstel, voor zover daarbij geen afbreuk wordt gedaan aan de rechten en plichten die voortvloeien uit de gerechtelijke procedure. Zo geïnterpreteerd, doet artikel 20 van het voorstel geen bevoegdheidsprobleem rijzen.

Juridische eerstelijnsbijstand

7. Artikel 30, § 2, van het voorstel bepaalt dat de commissie voor juridische bijstand de advocaten die ervan deel uitmaken, selecteert uit een lijst die de Orde van Advocaten samenstelt. Tegen de weigering tot inschrijving op de lijst of een beslissing van de Raad van de Orde kan beroep worden ingesteld. De Vlaamse Regering bepaalt ook de nadere regels voor de beroepsprocedure bij weigering tot inschrijving op de lijst of bij een beslissing van de Raad van de Orde. Gelet op die delegatie kan het, in acht genomen het ter zake geldende legaliteitsbeginsel, niet gaan om een beroep bij een rechterlijke instantie. Mocht men toch bij decreet een beroep willen instellen bij een andere rechterlijke instantie dan dewelke bevoegd is op grond van de gemeenrechtelijke regels, zal moeten worden aangetoond dat aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is voldaan nu daardoor een in beginsel federale bevoegdheid zou worden betreden.

8. Artikel 48 van het voorstel strekt tot de opheffing van de artikelen 508/1 tot 508/6 van het Gerechtelijk Wetboek. Voor zover deze bepalingen louter betrekking hebben op de juridische eerstelijnsbijstand is de decreetgever daarvoor bevoegd. In artikel 508/1, 2° en 4°, van het Gerechtelijk Wetboek komen evenwel definities voor die betrekking hebben op de juridische tweedelijnsbijstand, die behoort tot de federale bevoegdheid. Die bepalingen kunnen dan ook niet worden opgeheven door de decreetgever.

Taalwetgeving

9. Artikel 37 van het voorstel bepaalt dat de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand de juridische eerstelijnsbijstand organiseert en dat deze bijstand aan de gebruiker wordt verleend in de Nederlandse taal. Als de juridische eerstelijnsbijstand niet mogelijk is in het Nederlands, verloopt de bijstand in de mate van het mogelijke in de taal van de gebruiker of in een taal die de gebruiker begrijpt

Op grond van artikel 129, § 1, eerste lid, 1°, van de Grondwet is de Vlaamse decreetgever bevoegd om het taalgebruik in bestuurszaken te regelen. Het regelen van het taalgebruik door de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand valt in het algemeen binnen deze bevoegdheid, aangezien deze commissies rechtspersonen zijn “die concessiehouder zijn van een openbare dienst of die belast zijn met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaan en die de wet op de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen”, in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten ‘op het gebruik van de talen in bestuurszaken’.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Op grond van artikel 129, § 2, van Grondwet kan de Vlaamse decreetgever deze bevoegdheid uitoefenen in het Nederlandse taalgebied, met uitzondering evenwel wat onder meer betreft "de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat" (hierna "faciliteitengemeenten" genoemd).

In het licht van deze bepaling rijzen er vragen bij de toepassing van de taalregeling opgenomen in artikel 37 van het voorstel, enerzijds op de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en anderzijds op de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand in de gerechtelijke arrondissementen waarvan faciliteitengemeenten deel uitmaken.

Wat de Commissie voor juridische eerstelijnsbijstand in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, dient te worden opgemerkt dat de Vlaamse decreetgever niet bevoegd is om een regeling van het taalgebruik uit te vaardigen die van toepassing is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad[15]. Het voorstel dient in dit licht te worden aangepast..

Wat de Commissie voor juridische eerstelijnsbijstand in de gerechtelijke arrondissementen gelegen in het Nederlandse taalgebied betreft, is de Vlaamse decreetgever in beginsel wel bevoegd, met uitzondering evenwel van het taalgebruik in de betrekkingen tussen de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand en de inwoners van de faciliteitengemeenten gelegen in hun ambtsgebied. In advies 13.072/1 van 9 juni 1978 heeft de Raad van State hierover opgemerkt

> "dat aan de nationale wetgever de bevoegdheid is voorbehouden het gebruik van de talen te regelen:
>
> 1° voor de diverse betrekkingen tussen een gewestelijke dienst en de particulieren die gevestigd zijn in een gemeente met speciale taalregeling van het ambtsgebied van die dienst;
>
> 2° voor het redigeren van de diverse akten welke op die particulieren betrekking hebben of voor die particulieren bestemd zijn."[16]

In dit licht dienen de indieners van het voorstel dan ook te bepalen dat de in artikel 37 van het voorstel opgenomen taalregeling niet geldt voor de betrekkingen tussen de Commissies voor juridische eerstelijnsbijstand en de inwoners van de faciliteitengemeenten die in hun ambtsgebied zijn gevestigd.

10. Wat het optreden van een advocaat in het raam van de juridische eerstelijnsbijstand betreft, moet bovendien in ieder geval een voorbehoud worden gemaakt bij de

[15] Zie in deze zin, betreffende de onbevoegdheid van de Franse Gemeenschapscommissie om het taalgebruik te regelen door de "bureaux d'accueil" opgericht in het raam van het integratietraject voor nieuwkomers, adv.RvS 53.019/VR/4 van 23 april 2013 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 18 juli 2013 'relatif au parcours d'accueil', Verg. Fr. Gem. Com. 2012-13, 84/1, 20-21.

[16] Adv.RvS 13.072/1 van 9 juni 1978 over een voorstel van decreet 'ter aanvulling van sommige bepalingen van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken', *Parl.St.* Vl.Parl. 1980-81, nr. 127/2.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

mogelijkheid om het taalgebruik te regelen. Advocaten hebben een bijzonder statuut dat onderscheiden is van andere juridische beroepen en hebben een aanzienlijk aandeel in de rechtsbedeling. In de uitoefening van hun beroep, zelfs buiten elk rechtsgeding, staat de vertrouwensrelatie centraal en zijn advocaten gehouden tot het respecteren van het beroepsgeheim.[17] Bovendien kan het optreden van een advocaat, ook in het raam van de juridische eerstelijnsbijstand, raken aan de rechten van verdediging.[18] Voor zover dit laatste het geval is, en zonder dat het nodig is de vraag te beslechten of de gemeenschappen bevoegd zijn op dit heel precieze punt, kan het taalgebruik in de persoonlijke relatie tussen advocaat en de gebruiker van de juridische eerstelijnsbijstand gelet op wat voorafgaat niet bij decreet worden geregeld en kan artikel 37 van het voorstel derhalve geen toepassing vinden, nog daargelaten de vraag in welke mate de toepassing van die regeling in dergelijke gevallen controleerbaar zou zijn."

VORMVEREISTEN

11. Bij artikel 36, lid 4, van de AVG wordt vereist dat de lidstaten de toezichthoudende autoriteit raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Aangezien de AVG op 25 mei 2018 in werking treedt, zal het voorstel van decreet nog aan de toezichthoudende autoriteit moeten worden voorgelegd indien het, zoals allicht het geval zal zijn, slechts na die datum door het Vlaams Parlement wordt aangenomen.[19]

Eenzelfde raadplegingsvereiste is opgenomen in artikel 28, lid 2, van richtlijn (EU) 2016/680 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad' (hierna: richtlijn strafgegevens), die tegen 6 mei 2018 diende te zijn omgezet.

Om te voldoen aan dit vereiste kan ofwel, vanaf 25 mei 2018 om advies worden gevraagd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit, ofwel nu reeds om advies worden gevraagd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[17] GwH 23 januari 2008, nr. 10/2008, B.6.1 tot B.6.3, B.9.5 en B.9.6.

[18] Vgl.: EHRM 2 november 2010, *Sakhnovski v. Rusland*, § 102; GwH 23 januari 2008, nr. 10/2008, B.7; GwH 5 december 2013, nr. 163/2013, B.20-B.24.

[19] Ook de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit' treedt in werking op 25 mei 2018.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

ALGEMENE OPMERKINGEN

Verwerking persoonsgegevens

12. Aangezien de persoonsgegevens die de justitiehuizen verwerken zowel te situeren vallen in burgerlijke procedures als in strafrechtelijke procedures, zijn zowel de AVG als de richtlijn strafgegevens van toepassing.

Het is niet duidelijk of en zo ja, in welke mate middels het aan te nemen decreet de richtlijn strafgegevens gedeeltelijk wordt omgezet.[20] Wanneer dat het geval is, dient in het aan te nemen decreet te worden verwezen naar die richtlijn.

Aangezien de federale regelgeving ter omzetting van de genoemde richtlijn (waarin algemene regels kunnen zijn opgenomen die bevoegdheidsrechtelijk gelden ten aanzien van de gemeenschappen[21]) nog niet tot stand is gekomen, en evenmin het decreet waarin voorzien wordt in maatregelen ter uitvoering van verordening (EU) 22016/697,[22] zodat het algemene kader waarbinnen het aan te nemen decreet dient te worden geplaatst nog niet vaststaat, is het moeilijk om in te schatten in welke mate de regelgeving inzake de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand conform het Unierecht en het algemene internrechtelijke kader inzake de verwerking van persoonsgegevens is. Eens de genoemde regelgeving tot stand is gekomen, zal dienen te worden nagegaan of het aan te nemen decreet nog geen verdere aanpassingen behoeft in het licht van deze regelgeving.

In elk geval dient nu reeds te worden nagegaan of geen specifieke bepalingen dienen te worden uitgevaardigd, zoals betreffende de aanwijzing van de functionaris voor gegevensverwerking (zie artikel 32 van de richtlijn strafgegevens en artikel 37 van de AVG). Daarenboven zou op verschillende plaatsen een meer specifieke verband dienen te worden gelegd tussen de onderscheiden categorieën te verwerken persoonsgegevens en de doeleinden van de verwerking.

Delegaties

13. De regels inzake de verwerking van persoonsgegevens vormen een beperking van het recht op privéleven dat is gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet, zodat het in dat grondwetsartikel opgenomen legaliteitsbeginsel erop van toepassing is. De volgende bepalingen staan op gespannen voet met dat beginsel:

---

[20] In de toelichting bij het voorstel wordt ter zake gewag gemaakt van een federale bevoegdheid, maar het valt niet uit te sluiten dat, afhankelijk van de juiste inhoud van de federale omzetting, ook bepaalde onderdelen van de richtlijn door de decreetgever dienen te worden omgezet.

[21] Zie opmerking 3.

[22] Zie hieromtrent wel reeds adv.RvS 62.834/3 van 19 februari 2018 over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

- artikel 7, derde lid, van het voorstel, waar aan de Vlaamse Regering wordt overgelaten om de categorieën van persoonsgegevens te bepalen die voor de opdrachten verwerkt kunnen worden.

- artikel 42, tweede lid, van het voorstel, in zoverre het aan de Vlaamse Regering wordt overgelaten om te bepalen welke erin bedoelde gegevens worden bezorgd aan de Vlaamse overheid.

Voorts dient artikel 40, derde lid, van het voorstel grondwetsconform te worden geïnterpreteerd in die zin dat het enkel kan slaan op technische aspecten van de erin bedoelde uitwisseling van persoonsgegevens.

14. Luidens artikel 23, eerste en tweede lid, van de Grondwet heeft ieder het recht een menswaardig leven te leiden, en waarborgen *de wet, het decreet of de ordonnantie* daartoe, rekening houdende met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen. Onder de genoemde rechten is het recht op juridische bijstand begrepen (artikel 23, derde lid, 2°, van de Grondwet). De decreetgever is derhalve ook hier gebonden door een legaliteitsbeginsel.

Dat legaliteitsbeginsel staat eraan evenwel niet in de weg dat aan de Koning machtigingen worden verleend, voor zover zij betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan het onderwerp door de bevoegde wetgever is aangegeven,[23] wat het geval is wanneer het beginsel en het toepassingsgebied van de regeling door hem zijn bepaald en hij de criteria heeft uitgewerkt die bij de toepassing ervan in acht dienen te worden genomen.[24] Via die machtigingen vermag de uitvoerende macht evenwel niet de onnauwkeurigheid van de door de bevoegde wetgever zelf vastgestelde beginselen op te vangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes te verfijnen.[25]

Het voorstel bevat een aantal delegaties met betrekking tot de juridische eerstelijnsbijstand. Gelet op het zo-even in herinnering gebrachte legaliteitsbeginsel zou de delegatie die is vervat in artikel 30, § 1, tweede lid, van het voorstel, naar luid waarvan de Vlaamse Regering aanvullende taken kan vastleggen voor de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand, problematisch kunnen zijn, namelijk zo die aanvullende taken mee het recht op juridische bijstand moeten waarborgen. De inhoud van deze taken zou dan dienen te worden opgenomen in het aan te nemen decreet zelf. Ook zijn de machtigingen die zijn opgenomen in artikel 41, §§ 1 en 2, tweede en vijfde lid, van het voorstel inzake subsidiëring van de commissies voor juridische bijstand en de vergoeding van de advocaten die eraan deelnemen, zeer ruim of onduidelijk. Aangezien het gaat om belangrijke instrumenten om het recht op juridische bijstand te garanderen, verdient een betere omschrijving van het voorwerp ervan aanbeveling.

---

[23] Zie bijvoorbeeld: GwH 18 december 2008, nr. 182/2008, B.6.3; GwH 5 mei 2009, nr. 73/2009, B.3.3; GwH 9 december 2010, nr. 135/2010, B.15; GwH 22 december 2010, nr. 151/2010, B.4; GwH 28 juni 2012, nr. 84/2012, B.5.2; GwH 31juli 2013, nr. 110/2013, B.4; GwH 5 maart 2015, nr. 24/2015, B.39; GwH 17 maart 2016, nr. 42/2016, B.8.1; GwH 29 maart 2018, nr. 38/2018, B.13.2.

[24] GwH 18 december 2008, nr. 182/2008, B.6.4.

[25] Vaste rechtspraak, zie o.m. GwH 28 september 2005, nr. 147/2005, B.11.2.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

15. In een aantal bepalingen van het voorstel (zo de artikelen 30, § 1, tweede lid (eerste onderdeel), 34, tweede lid, en 41, § 2, eerste lid, tweede zin) wordt zonder meer aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid toegekend om de "nadere regels" betreffende de erin bedoelde aangelegenheden vast te stellen.

De draagwijdte van deze bepalingen is niet duidelijk. Ofwel wordt ermee louter herinnerd aan de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, maar in dat geval is de bepaling overbodig en dient ze te worden weggelaten. Ofwel wordt er meer mee beoogd dan hetgeen voortvloeit uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, maar dan dient de toegekende delegatie te worden gespecificeerd.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 2

16. Om een betere leesbaarheid van het aan te nemen decreet te bekomen, verdient het aanbeveling om de in artikel 2 van het voorstel opgenomen definities in alfabetische volgorde weer te geven.

17. In de definitie van "justitiabele" die is opgenomen in artikel 2, 2°, van het voorstel wordt verwezen naar artikel 5, 2°, ervan, maar in die bepaling wordt opnieuw verwezen naar "justitiabelen", zodat de – overigens bijzonder ruime – definitie van dat begrip circulair is. Er dient duidelijker te worden omschreven om welke personen het gaat.

18. In artikel 2, 7°, van het voorstel wordt het begrip "nabestaande" gedefinieerd als "een rechthebbende van een overleden slachtoffer of elke persoon die met de overledene een affectieve band heeft". De indieners van het voorstel dienen te beoordelen of deze definitie niet te ruim is en in de praktijk geen aanleiding zal geven tot betwistingen.[26]

19. Het nut van de in artikel 2, 13°, van het voorstel opgenomen definitie van "commissie voor juridische bijstand" is zeer beperkt nu erin wordt verwezen naar artikel 29 van het voorstel,[27] waar gewag wordt gemaakt van "commissie voor juridische eerstelijnsbijstand", zodat uiteindelijk enkel het woord "eerstelijnsbijstand" wordt afgekort tot "bijstand", wat bovendien de duidelijkheid niet bevordert. Die definitie wordt derhalve beter weggelaten.

Zo ze toch zou worden behouden, dienen in ieder geval de woorden "de commissie" te worden vervangen door de woorden "de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand". Daarenboven dient die term dan overal te worden gehanteerd, wat thans niet het geval is.

[26] Het begrip wordt overigens enkel nog gehanteerd in artikel 17, 5°, van het voorstel, dat in ieder geval moet worden herschreven (zie opmerking 30).

[27] Wat reeds valt te vermijden.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 3

20. Artikel 3 van het voorstel bevat een programmatorische verklaring die beter in de toelichting bij het voorstel was opgenomen. Zo het artikel behouden blijft, dienen een aantal begrippen, zoals “methodische wijze”, “trajectmatige benadering” en “voor- en natrajecten”, te worden verduidelijkt.

Artikel 4

21. Mede gelet op de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gemeenschappen is artikel 4 van het voorstel te ruim geformuleerd. Men redigere de inleidende zin van dit artikel beter als volgt:

“Bij de uitoefening van hun taken streven de justitiehuizen de volgende doelstellingen na:”.

Artikel 7

22. Het bijhouden van persoonsgegevens moet toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (zie artikel 4, lid 1, c), van de richtlijn strafgegevens en artikel 5, lid 1, c), van de AVG).

Het is geheel onduidelijk waarom het noodzakelijk is om persoonsgegevens te verwerken voor de berekening, vermeld in artikel 47/10, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’ (artikel 7, eerste lid, 5° van het voorstel), des te meer nu het ook kan gaan om niet-gecodeerde persoonsgegevens (zie artikel 7, vierde lid, van het voorstel, waarin niet wordt verwezen naar het eerste lid, 5°).

Behoudens wanneer alsnog zou kunnen worden aangetoond dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan, dient artikel 7, eerste lid, 5°, van het voorstel te worden weggelaten.

Artikel 8

23. Artikel 8 van het voorstel bepaalt dat de justitiehuizen de volgende gegevens mogen verwerken, voor zover die verwerking strikt noodzakelijk is voor het uitvoeren van hun opdrachten:

1° gegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;

2° gegevens over gezondheid of over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;

3° gegevens over geschillen, strafrechtelijke veroordelingen, strafrechtelijke feiten of veiligheidsmaatregelen die daarmee verband houden.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Onverminderd opmerkingen 3 en 12, dient erop te worden gewezen dat dit artikel niet in overeenstemming is met artikel 10 van de richtlijn strafgegevens, op grond waarvan de verwerking van gegevens van die aard slechts toegelaten is wanneer de verwerking *strikt noodzakelijk is, geschiedt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene*, bij het Unierecht of het lidstatelijke recht is toegelaten, *noodzakelijk is om de vitale belangen van de betrokkene of een ander natuurlijk persoon, te beschermen of de verwerking betrekking heeft op gegevens die kennelijk door de betrokkene zelf openbaar zijn gemaakt.* Ook lijkt het artikel in zijn algemeenheid niet conform artikel 9 van de AVG te zijn.

Artikel 8 van het voorstel dient derhalve te worden herbekeken in het licht van de genoemde Europeesrechtelijke bepalingen, waarbij onder meer de opdrachten waarvoor de verwerking van de genoemde persoonsgegevens strikt noodzakelijk is, dienen te worden gespecificeerd. Tevens dient te worden nagegaan of de algemene waarborgen die eventueel zijn vervat in andere regelgeving toereikend zijn om te voldoen aan de vereisten van die bepalingen, en of de verwerking van alle opgesomde gegevens strikt noodzakelijk kan worden geacht voor de vervulling van de – zelfs meer op elk van de gegevens toegespitste – opdrachten van de justitiehuizen.

Artikel 9

24. Onverminderd opmerking 12, dient de in artikel 9, 5°, van het voorstel omschreven categorie van personen nauwer te worden afgebakend.

Artikel 10

25. Overeenkomstig artikel 10, eerste lid, van het voorstel gelden de rechten en de verplichtingen vermeld in de artikelen 12 tot 22 van de AVG niet voor de gegevens die bestemd zijn voor de opdrachtgever en voor de gegevens waarop het geheim van het onderzoek rust. Volgens artikel 10 van het voorstel gebeurt dit met toepassing van artikel 23, lid 1, d), f) en i), van die verordening, maar dat geldt niet voor persoonsgegevens die onder het toepassingsgebied van de richtlijn strafgegevens vallen.

Voor zover het gaat om gegevens die wel onder de AVG vallen, moet worden opgemerkt dat in de inleidende zin van artikel 23, lid 1, van die verordening evenwel enkel is bepaald dat de reikwijdte van de rechten en verplichtingen in de artikelen 12 tot 22 ervan *beperkt* kunnen worden door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, *op voorwaarde dat die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van de daarna opgesomde doelstellingen.* Het eenvoudigweg niet van toepassing verklaren (in plaats van het “beperken”) van de reikwijdte van de verplichtingen en de rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot 22 van de AVG is niet in overeenstemming met artikel 23, lid 1, van die verordening.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 10, eerste lid, van het voorstel dient derhalve te worden herbekeken in het licht van de in artikel 23, lid 1, van de AVG.[28]

Artikel 14

26. In artikel 14, eerste lid, 2°, van het voorstel dient te worden gespecificeerd wie wordt bedoeld met "andere actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van een opdracht".

27. Luidens artikel 14, derde lid, van het voorstel nemen de justitiehuizen bij het bezorgen van informatie, in voorkomend geval, het geheim van het strafonderzoek en de instructies van de opdrachtgever in acht.

Dat het geheim van het strafonderzoek in acht moet worden genomen, vloeit voort uit de federale regelgeving, tot bevestiging waarvan de decreetgever niet bevoegd is. Voorts is het vanzelfsprekend dat de instructies van de opdrachtgever in acht dienen te worden genomen, zodat de genoemde bepaling kan worden weggelaten.

Artikel 15

28. Artikel 15 van het voorstel is overbodig nu de erin vermelde regels uit zichzelf van toepassing zullen zijn op de erin bedoelde informatie-uitwisseling.

Artikel 16

29. Luidens artikel 16 van het voorstel hebben de justitiehuizen toegang tot de informatiesystemen van de opdrachtgevers overeenkomstig artikel 6, tweede lid, en 9, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2013. Die regel vloeit voort uit het genoemde samenwerkingsakkoord zelf en hoeft niet in het voorstel te worden herhaald.

Artikel 16 van het voorstel dient derhalve te vervallen.

Artikel 17

30. Luidens artikel 17, 5°, van het voorstel vragen de personeelsleden van de justitiehuizen bij het uitvoeren van hun opdrachten steeds om de toestemming van "een" slachtoffer of "een" nabestaande. Die regel kan bezwaarlijk gelden voor alle opdrachten van de justitiehuizen of voor alle aspecten ervan,[29] zodat de genoemde bepaling dient te worden herschreven in het licht van de bedoeling van de indieners van het voorstel. Daarbij dient ook te worden nagegaan of het werkbaar is de toestemming te vragen van alle nabestaanden, mede gelet op de ruime definitie van dat begrip in artikel 2, 7°, van het voorstel.

[28] Zie in dit verband ook adv.RvS 62.834/3 van 19 februari 2018, opmerkingen 9.2 tot 9.3.7.

[29] Dat zou ook bevoegdheidsrechtelijke bezwaren doen rijzen.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 22

31. Het verdient aanbeveling om in artikel 22 van het voorstel te specificeren wat wordt bedoeld met de in de eerste zin van dat artikel voorkomende begrippen “gespecialiseerde programma’s”, “samenwerkingsverbanden voor justitiabelen” en “vernieuwend project”[30].

32. In de tweede zin van artikel 22 van het voorstel wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de nadere regels bepaalt voor de vermindering of de terugvordering van de erin bedoelde subsidies. Die delegatie dient te worden uitgeoefend met inachtneming van artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’,[31] dat op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 van toepassing is op de gemeenschappen en de gewesten.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 45, § 2, van het voorstel.

Artikel 24

33. Luidens artikel 24, eerste lid, van het voorstel gebeurt de basisfinanciering van de opdrachten, vermeld in artikel 5, 1°, op basis van de middelen die zijn vastgesteld in artikel 47/10 van de bijzondere wet van 16 januari 1989. In artikel 24, tweede lid, van het voorstel wordt bepaald dat de Vlaamse Regering aanvullende middelen kan uittrekken met het oog op de opdrachten vermeld in artikel 5. Het komt evenwel de begrotingsdecreetgever toe om telkens in middelen te voorzien voor de genoemde opdrachten, waarbij hij niet gebonden is aan een bepaald minimumbedrag nu in het genoemde artikel 47/10 geen bijzondere affectatie wordt opgelegd voor de erin bedoelde middelen.

Artikel 24 van het voorstel dient derhalve te vervallen.

[30] Zo hiermee een project in de zin van artikel 2, 18°, van het voorstel wordt bedoeld, dient het woord “vernieuwend” te worden weggelaten aangezien dat kenmerk reeds in de definitie wordt weergegeven.

[31] Dit artikel luidt:
“Tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie is gehouden de begunstigde:
1°die de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend;
2°die de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden, waarvoor zij werd verleend;
3°die de in artikel 12 bedoelde controle verhindert.
Blijft de begunstigde van de subsidie in gebreke de in artikel 11 bedoelde verantwoording te verstrekken, dan is hij gehouden tot terugbetaling ten belope van het deel dat niet werd verantwoord.”

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 25

34. De indieners van het voorstel dienen na te gaan of de toezichthouders met de in artikel 25 van het voorstel bedoelde bevoegdheden alle nodige bevoegdheden bezitten om hun taak naar behoren te kunnen uitvoeren.[32]

35. Luidens artikel 25, derde lid, van het voorstel heeft het verslag van het toezichtbezoek dat de toezichthouders opstellen, bewijskracht tot het tegendeel is bewezen.

Het Grondwettelijk Hof heeft, met betrekking tot processen-verbaal in strafzaken, erop gewezen dat het verlenen van bewijswaarde tot het tegendeel bewezen is, een uitzondering vormt op de algemene regel dat een proces-verbaal geldt als een loutere inlichting en derhalve ook op de regel van de vrije bewijslevering in strafzaken, waarbij de rechter, naar eigen overtuiging, de bewijswaarde beoordeelt van een bepaald element. Voor het verschil in behandeling dat eruit voortvloeit, dient dan ook een redelijke verantwoording te bestaan en het mag de rechten van de beklaagde niet op een onevenredige wijze beperken.[33] Het Hof heeft er met name op gewezen dat het zeer technische karakter van de regelgeving en de daarmee samenhangende moeilijkheid om de inbreuken op die regelgeving vast te stellen, van aard kunnen zijn om het niet onredelijk te maken dat aan processen-verbaal die door de aangestelde ambtenaren worden opgesteld, een bijzondere wettelijke bewijswaarde wordt toegekend.[34]

Die rechtspraak heeft, zoals opgemerkt, betrekking op het bewijs in strafzaken, maar kan ook worden doorgetrokken naar andere domeinen nu ook daar op bewijsvlak een verschil in behandeling tussen categorieën personen ontstaat naargelang aan de betrokken vaststellingen al dan niet een bijzondere bewijswaarde wordt toegekend.

Het staat aan de indieners van het voorstel om zich ervan te vergewissen of er een afdoende verantwoording voor bestaat dat aan de betrokken verslagen bewijswaarde wordt verleend tot het tegendeel is bewezen.[35] In bevestigend geval verdient het aanbeveling de verantwoording voor het toekennen van die bijzondere bewijswaarde op te nemen in de memorie van toelichting.

Artikel 28

36. Artikel 28 van het voorstel, dat overigens te ruim is geformuleerd, is een louter programmatorische verklaring die beter wordt weggelaten.

[32] Vgl. met de bevoegdheden die zijn opgenomen in het decreet van 19 januari 2018 ‘houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid’.

[33] Zie bijvoorbeeld: GwH 6 april 2000, nr. 40/2000, B.14.1; GwH 14 februari 2001, nr. 16/2001, B.12.1; GwH 19 december 2013, nr. 178/2013, B.8.

[34] GwH 14 oktober 2010, nr. 111/2010, B.12.3.

[35] Evident is dat in dit geval niet. Alvast gaat het niet om regelgeving met een zeer technisch karakter.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 29

37. In artikel 29, § 1, van het voorstel dienen de woorden “en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad” te worden geschrapt. Dat gebied maakt immers deel uit van een gerechtelijk arrondissement, namelijk het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

38. In artikel 29, § 2, van het voorstel dient te worden geschreven “juridische bijstand” in plaats van “rechtsbijstand” of, zo opmerking 19, eerste alinea, wordt gevolgd, “juridische eerstelijnsbijstand”.

39. In de toelichting bij het voorstel wordt verduidelijkt dat de “kernpartners van het geïntegreerd breed onthaal” waarvan gewag wordt gemaakt in artikel 29, § 3, 2°, van het voorstel, bestaan uit de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de erkende centra voor algemeen welzijnswerk en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen. Dat wordt het best ook in de tekst zelf van die bepaling tot uiting gebracht.

Artikel 30

40. In artikel 30, § 1, eerste lid, 1°, van het voorstel dienen de woorden “in voorkomend geval” te vervallen omdat de in die bepaling bedoelde basistaak in ieder geval ook dient te worden opgenomen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

41. In artikel 30, § 1, tweede lid, van het voorstel dienen, onverminderd opmerking 14, de woorden “onder meer” te vervallen daar het anders gaat om een onbepaalde delegatie.

Artikel 36

42. In artikel 36 van het voorstel wordt aan de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand een delegatie verleend om een klachtenregeling uit te werken. Deze delegatie aan een orgaan waaraan bij de Grondwet geen verordenende macht wordt toegekend, is niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Ook ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking en de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving.

Bovendien staat artikel 36 van het voorstel op gespannen voet met het gelijkheidsbeginsel omdat het klachtenrecht verschillend zou kunnen zijn al naargelang de bevoegde commissie voor juridische eerstelijnsbijstand.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 37

43. Luidens de derde zin van artikel 37 van het voorstel verloopt de juridische eerstelijnsbijstand, wanneer die niet mogelijk is in het Nederlands, “in de mate van het mogelijke” in de taal van de gebruiker of in een taal die de gebruiker begrijpt.

Er wordt het best verduidelijkt wat wordt bedoeld met “in de mate van het mogelijke”, met name of de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand zelf stappen dient te ondernemen om de regel effectief te maken.

Artikel 39

44. Luidens artikel 39, tweede lid, van het voorstel kan de Vlaamse Regering met de federale Staat (lees: overheid) en met eventuele andere betrokken overheden een samenwerkingsakkoord sluiten waarin de wijze van samenwerking met de juridische tweedelijnsbijstand wordt bepaald. Dat de Vlaamse Regering samenwerkingsakkoorden kan sluiten, is een bevoegdheid die zij rechtstreeks put uit artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zonder dat een machtiging daartoe door de decreetgever nodig is.

Artikel 39, tweede lid, van het voorstel dient derhalve te vervallen.

Artikel 41

45. In artikel 41, § 2, derde lid, van het voorstel moet worden gespecificeerd wat wordt bedoeld met de “specifieke criteria” die voor de subsidiëring van de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand te Brussel-Hoofdstad in acht kunnen worden genomen.

46. Luidens artikel 41, § 2, eerste lid, van het voorstel beschrijft de commissie voor juridische eerstelijnsbijstand op welke manier ze “de bepalingen van hoofdstuk 2” realiseert en luidens artikel 41, § 2, vierde lid, van het voorstel gelden “de bepalingen van hoofdstuk 2” als subsidievoorwaarden. Aangezien deze bepalingen in hoofdstuk 2 van titel 3 van het voorstel zijn opgenomen, zou, zo men naar dit hoofdstuk beoogt te verwijzen, dienen te worden geschreven “dit hoofdstuk”. Het is dan evenwel niet duidelijk naar welke bepalingen juist wordt verwezen nu niet alle bepalingen van het genoemde hoofdstuk kunnen worden beschouwd als verwijzingen naar te realiseren doelstellingen of als subsidievoorwaarden. Vraag is dan ook of men niet beoogt naar hoofdstuk 1 van titel 3 van het voorstel te verwijzen.

De genoemde bepaling dient derhalve te worden herbekeken.

47. In artikel 41, § 3, tweede lid, van het voorstel schrappe men de woorden “de nadere regels voor”.

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡

Artikel 42

48. Luidens de eerste zin van artikel 42 van het voorstel wordt de juridische eerstelijnsbijstand “in een register opgenomen”. Er dient te worden verduidelijkt wat de draagwijdte van deze bepaling is.

Artikel 44

49. Er dient te worden bepaald wat de aard is van de in artikel 44 van het voorstel bedoelde voorwaarden.

Artikel 45

50. Luidens artikel 45, § 1, tweede lid, van het voorstel stellen de advocaten en de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand alle gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn. Voor zover deze bepaling ook betrekking zou hebben op gegevens die onder het beroepsgeheim ressorteren, dient in bijzondere waarborgen te worden voorzien.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Bernadette VIGNERON Jacques JAUMOTTE

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS Jo BAERT

‡LW-BIFSMEJDB-GDBFIVT‡